

Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Opava, Mařádkova 15

Mařádkova 15, 746 01 Opava

Identifikátor školy: 600 142 868

Termín konání inspekce: 23. – 26. březen 2004

Čj.:	n5-1067/04-5113
Signatura:	on5cx122

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v době inspekce,
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v době inspekce,
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v základní škole v humanitních a přírodovědných předmětech vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v době inspekce.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní školu (ZŠ) Opava, Mařádkova 15 (746 01 Opava) s celkovou kapacitou 590 žáků navštěvuje v současné době 490 dětí. Deset tříd prvního stupně se nachází v odloučeném pracovišti (Mařádkova 9), dvanáct tříd druhého stupně společně se samostatným právním subjektem – školní jídelnou (ŠJ) je umístěno v hlavní budově školy. Ve druhém odloučeném pracovišti (Mařádkova 7) působí další součást školy - školní družina (ŠD) s kapacitou pro 164 žáků (k datu konání inspekce bylo v provozu pět oddělení se 119 zapsanými dětmi) a výdejna stravy (kapacita 184 jídel, skutečnost 111). Kapacity vycházejí z posledního rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, čj. 16 289/03-21, ze dne 15. dubna 2003. Škola je příspěvkovou organizací, jejím zřizovatelem je Statutární město Opava, Horní náměstí 69, 746 26 Opava. Výuka je realizována podle vzdělávacího programu Základní škola, čj. 16847/96-2 s rozšířenou výukou tělesné výchovy se zaměřením chlapců 6. – 9. ročníků na basketbal.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Příspěvková organizace zaměstnává celkem 39 pracovníků, z toho je 28 učitelů ZŠ (10 na 1. stupni, 18 na 2. stupni) a 5 vychovatelek ŠD. Zbývající pracovníci jsou správní zaměstnanci a zaměstnanci výdejny stravy.

Sledovaným předmětům - českému jazyku, matematice, zeměpisu, přírodovědě a vlastivědě vyučují pedagogové (kromě učitelky II. B, která má středoškolské pedagogické vzdělání) s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí (OPZ). Úkoly výchovného poradenství zastává výchovná poradkyně (VP), která absolvovala pouze vzdělávací kurz pořádaný Pedagogickým centrem Ostrava.

Organizace činnosti a provozu školy je zpracována v organizačním řádu ZŠ, na nějž navazuje vnitřní řád pro žáky školy. Organizační struktura je účinná a funkčně zajišťuje plynulý chod školy.

Plán práce pro školní rok 2003/2004 postihuje všechny oblasti práce školy v uvedeném období. Jeho součástí je plán rozvoje školy s vymezení hlavních úkolů v letech 2003 – 2005. Úkoly jsou rozděleny do pěti témat, a to do oblasti vzdělávání, řízení a kontroly, organizační a personální a dále je věnována pozornost oblasti ekonomické. Přílohami celoročního plánu jsou dílčí plány činnosti výchovného poradenství, metodických orgánů, školní družiny, systému porad, plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků, plán kulturních akcí a spolupráce s polskými partnery. Jednotlivé úkoly jsou vždy termínovány s uvedením osobní zodpovědnosti za jejich splnění. V plánu kontrolní a hospitační činnosti jsou přesně

definovány okruhy kontrol. Upřesnění časového rozvržení a bližší specifikace činností je doplňována v týdenních plánech, které jsou k dispozici na nástěnce ve sborovně. Zde jsou soustředěny veškeré informace týkající se chodu školy. Odborná problematika výuky a její koordinace je předmětem jednání metodického sdružení a předmětových komisí. Významným poradním orgánem je pedagogická rada, osmičlenné širší vedení školy, sdružení rodičů dětí a přátel školy (SRDPS) – unie rodičů.

Vedení školy ve spolupráci s předsedy předmětových komisí dbá na to, aby začínajícím, případně nekvalifikovaným učitelům byla poskytována metodická pomoc. V rámci hodnocení kvality práce pracovníků se vychází z předem stanovených kritérií, se kterými byli všichni zaměstnanci seznámeni.

V průběhu inspekční činnosti byly předloženy záznamy o provedených kontrolách a uskutečněných hospitacích. V hospitačních záznamech jsou vymezeny klady a zápory výchovně-vzdělávacího působení vyučujících, zmíněna jsou i případná nápravná opatření.

Vedení školy umožňuje pedagogům účast na dálkovém studiu a v souladu se zaměřením a cíli školy také účast na akcích v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP).

Výroční zpráva o činnosti školy za uplynulý školní rok poskytuje základní hodnotící informace o výsledcích výchovně-vzdělávací činnosti školy.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti školy ve sledovaných předmětech umožňují efektivně realizovat zvolený vzdělávací program a jsou vzhledem ke schváleným dokumentům hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hlavní budova školy, kam docházejí žáci druhého stupně, je propojena chodbou se sportovní halou. V objektu působí ŠJ (není součástí školy), k dispozici jsou odborné učebny fyziky a chemie, jazyková učebna a multimediální pracovna s 10 počítači (PC) přidělenými v rámci projektu INDOŠ a 7 PC pořízenými z rozpočtu školy. Využívána je také místnost, kde je zřízeno informační centrum a školní knihovna. Třídy prvního stupně jsou umístěny v rekonstruované sousední budově. Ve školním areálu slouží ke sportovnímu vyžití ještě druhá tělocvična a hřiště pro basketbal, výuka pracovních činností se realizuje ve školní dílně, cvičné kuchyni a na školní pozemku.

Navštívené hodiny sledovaných předmětů probíhaly v kmenových učebnách. Všechny třídy prvního stupně jsou zařízeny s ohledem na psychohygienické i výukové potřeby žáků. Nový školní nábytek, příruční knihovničky s dostatečným množstvím jazykových příruček, potřebné tabelární pomůcky včetně pomůcek, které si vyučující připravili sami (karty s pojmy a podobně). V některých učebnách, zejména nižších ročníků, vytvářejí audio a video technika společně se vkusnou květinovou a výtvarnou výzdobou příznivé prostředí pro výuku žáků. Učebny druhého stupně jsou vybaveny většinou starším, opotřebovaným školním nábytkem. Průměrná výzdoba a nedostatek didaktického materiálu k podpoře aktuální výuky vytvářejí pro žáky méně podnětné prostředí.

Knihovna prvního stupně obsahuje dostatečné množství publikací, zejména řady doplňkové četby, ale i naučné literatury. Další publikace jsou uloženy v příručních knihovničkách v běžných učebnách. Knihovna druhého stupně, umístěná v jedné z běžných tříd, je vybavena tituly starší doplňkové četby, samostatnými svazky beletrie a jazykovými příručkami. Naučná literatura (encyklopedie a jiné odborné publikace) je umístěna v informačním centru.

Ve sledovaných předmětech používají žáci ucelené řady platných učebnic se schvalovací doložkou MŠMT ČR. Kabinetní sbírky obsahují dostatečné množství pomůcek a publikací, didaktické i audiovizuální techniky, výukových počítačových programů, audio a video nahrávek. Pro žáky s vývojovými poruchami učení jsou k dispozici potřebné speciální pomůcky, což umožňuje plnit učební osnovy realizovaného vzdělávacího programu v plném rozsahu. Obnovu a aktualizaci kabinetních sbírek zajišťují vedoucí metodických orgánů prostřednictvím vedení školy. Na základě hospitační činnosti bylo zjištěno, že pomůcky a další výukové materiály, které si učitelé připravují částečně i sami, byly využívány efektivně.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti umožňují v plném rozsahu realizovat zvolený vzdělávací program a jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Údaje uvedené v povinné dokumentaci jsou ve shodě s údaji posledního vydání rozhodnutí o zařazení do sítě škol, čj. 16 289/03-21 ze dne 15. dubna 2003. Výuka je ve škole realizována podle schváleného vzdělávacího programu Základní škola, čj. 16847/96-2, včetně zpracovaných doplňků. Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou zpracovány individuální vzdělávací programy.

Zvolené vzdělávací programy jsou v souladu s údaji v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Učební dokumenty

Dle předložených rozvrhů hodin jednotlivých tříd a zápisů v třídních knihách jsou týdenní hodinové dotace sledovaných předmětů v souladu s požadavky učebního plánu realizovaného vzdělávacího programu. Ve všech třídách devíti ročníků je stanovena minimální týdenní hodinová dotace. Výjimkou jsou pouze třídy 9. ročníku, kde byla dotace českého jazyka vzhledem k výukovým potřebám žáků posílena o jednu vyučovací hodinu a v IX. C o jednu hodinu snížena výuka zeměpisu. Výuka probíhá dle platných učebních osnov.

V rámci metodických orgánů jsou pro sledované předměty sestaveny časově tematické plány. Učivo je většinou zpracováno do měsíčních úseků tak, aby byla zajištěna jeho návaznost.

Výuka probíhá v souladu s učebními dokumenty zvoleného vzdělávacího programu.

Kontrola naplňování učebních osnov

Systém kontrolní činnosti pro daný školní rok je přílohou ročního plánu ZŠ na školní rok 2004/2003. Kontroly se zaměřují na jednotlivé úseky činnosti školy. Kontrolní záznamy jsou řádně vedeny. Hospitace probíhají dle stanoveného plánu, záznamy z hospitací jsou pořizovány na zvláštních tiskopisech s vymezením kladů a záporů. Vyučující jsou se závěry hodnocení seznamováni, případné nedostatky jsou bezprostředně odstraňovány. Výsledky kontrol jsou předmětem následné analýzy, projednávány jsou také na schůzkách metodických orgánů.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu školy

Vnitřní řád školy se zaměřuje především na povinnosti žáků, práva žáků zmiňuje pouze okrajově. Všeobecné provozní náležitosti jsou zpracovány v organizačním řádu. Pracoviště

součástí školy (ŠD, ŠJ - výdejna), odborné pracovny a sportoviště se řídí vlastními provozními řády. Sestavení rozvrhu hodin zohledňuje psychohygienické zásady.

Přenos informací uvnitř školy směrem k žákům zajišťují třídní učitelé, využívá se také písemné formy na nástěnkách umístěných na chodbách, příležitostně i školní časopis. Informace vyučujícím tlumočí vedení osobně, nebo jsou zveřejněny na nástěnce ve sborovně. Programy pedagogických rad a pracovních porad, které se konají zpravidla jedenkrát měsíčně, jsou předem známy. Zprávy rodičům se dostávají prostřednictvím žákovských knížek nebo při osobních konzultacích na rodičovských schůzkách. Rodiče mohou po dohodě s vyučujícím navštívit vyučovací hodinu.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Výchovné poradenství

Problematice výchovného poradenství se věnuje výchovná poradkyně (VP), která dosud absolvovala pouze kvalifikační kurz pořádaný Pedagogickým centrem Ostrava. Zajištění úkolů VP je obsaženo v plánech činnosti výchovného poradenství pro daný školní rok. Plán se zaměřuje na poradenství a metodickou činnost, na profesní orientaci žáků a na zajištění individuálních vzdělávacích programů pro žáky s diagnostikovanými specifickými poruchami učení a chování. Výchovná poradkyně sleduje péči o tyto děti (celkem 9 žáků) a spolupracuje s vyučujícími a třídními učiteli. Konzultační hodiny VP nejsou pevně stanoveny, poradenská činnost je poskytována po dohodě dle momentální potřeby. Ve škole není umístěna schránka důvěry. Pokud se vyskytnou výchovné problémy, jsou řešeny VP a ředitelem školy. VP pravidelně navštěvuje vzdělávací akce zaměřené na danou problematiku a spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou, Policií ČR a se Speciálním centrem Srdce.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce

Úroveň výuky českého jazyka je posuzována na základě deseti hospitací - čtyř na 1. a šesti na 2. stupni školy.

Dlouhodobé plánování výuky v podobě ročních časově tematických plánů koordinují metodické orgány, a to tři metodická sdružení (pro 1. ročník, 2. a 3. ročník, 4. a 5. ročník) a jedna předmětová komise pro 6. až 9. ročník. V rámci jejich činnosti je zejména sledováno plnění učebních osnov, návaznost učiva mezi jednotlivými ročníky, příprava prověřovacích prací (stanovení počtu kontrolních diktátů a slohových prací v 6. až 9. ročníku), jejich vyhodnocování a následná opatření. Pozornost je věnována práci s prospěchově slabými a talentovanými žáky, přípravě soutěží a seznamování se s novými poznatky z dalšího vzdělávání pedagogů. Pro práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou stanoveny specifické úkoly. Od ročních plánů se odvíjí bezprostřední příprava učitelů na jednotlivé vyučovací hodiny. Ta byla převážně promyšlená, a to jak po stránce obsahové, tak i metodické a organizační s ohledem na věk žáků i jejich individuální vzdělávací potřeby.

Program, sdělovaný na počátku hodin, ne vždy obsahoval jasně stanovený cíl, také hodnocení práce třídy i jednotlivců v závěru vyučování bylo v několika případech opomenuto.

V devíti hospitovaných hodinách českého jazyka vyučovali učitelé splňující podmínky odborné a pedagogické způsobilosti stanovené vyhláškou, jedna hodina v 5. ročníku byla zajištěna učitelkou s požadovanou kvalifikací pro druhý stupeň školy. Tato skutečnost však neměla negativní dopad na kvalitu výuky, ředitel školy naopak při přidělování úvazku zohlednil její odbornost. Výuka se v hospitovaných hodinách vyznačovala věcnou a odbornou správností.

Všechny navštívené hodiny sledovaného předmětu probíhaly v běžných učebnách klasicky zařízených, avšak s rozdílnou estetickou úrovní mezi 1. a 2. stupněm. Většina materiálů a pomůcek potřebných k výuce byla k dispozici v učebnách, jen nepatrná část z nich byla přemístěna z kabinetních sbírek. Názornost byla v hodinách zajišťována využíváním učebnic, pracovních sešitů, beletrie, odborných publikací, slovníků a tabelárních pomůcek. Učitelé také připravují žákům pracovní listy, kartičky s jevy a pojmy, jejichž použití významným způsobem zvyšovalo efektivitu využití výukového času. Audio, video technika a výukové počítačové programy nebyly využity v žádné ze sledovaných hodin.

Hospitované hodiny byly převážně vedeny frontálně, učitelé se však snažili aktivizovat žáky a zapojit je do vyvozování nových poznatků pomocí skupinové práce (řešení problémových úkolů) i samostatné práce (práce s texty, slovníky).

Hodiny (hospitace proběhly ve všech specifických složkách) byly velmi dobře organizovány. V mluvnické složce navazovalo na úvodní opakování s cílem procvičit a upevnit již získané vědomosti (např. všestranný jazykový rozbor) nové učivo. Na základě frontální i samostatné práce s učebními texty vyvozovali žáci z konkrétních jevů obecné poznatky. Ověřování porozumění probíhalo ústní i písemnou formou, k procvičení nového učiva byl vždy uložen domácí úkol. Ve čtení a literární výchově převažovala práce s literárním textem. Žáci byli vedeni k samostatnému myšlení, reprodukci vlastních myšlenkových postupů a jejich obhajobě. V nižších ročnících byl kladen důraz na správné a zřetelné čtení a dodržování hygienických zásad. V maximální míře byly vždy respektovány specifické výukové potřeby žáků s vývojovými poruchami učení, cíleně byly rozvíjeny řečové dovednosti jednotlivců. Ve třídách 1. stupně bylo velmi často využíváno motivačních her s obrázky, zařazovány byly soutěže i relaxační techniky, čímž se dařilo udržet soustředění a aktivitu všech žáků.

Pozornost byla věnována rovněž ověřování vědomostí žáků, a to ústní i písemnou formou. Hodnocení žákovské práce učitelem - skupin i jednotlivců - probíhalo převážně verbálním způsobem většinou po bezprostředním žákovském výkonu. Bylo vždy zdůvodněné a odpovídalo skutečnosti. Také písemné žákovské práce jsou vyučujícími pravidelně kontrolovány a hodnoceny, pouze ojediněle jsou však žáci vedeni k uvědomělé práci s chybou.

V úvodu všech hospitovaných hodin byl zájem žáků a jejich aktivita podporována vstupní motivací. Pouze výjimečně se nepodařilo motivovat žáky po celý průběh hodiny, což vedlo k poklesu žákovského zájmu o učení. V oblasti interakce a komunikace byla pedagogy i žáky respektována dohodnutá pravidla jednání, ve vyučovacích hodinách byli žáci slušní a ukáznění. Všichni vyučující dávali žákům dostatečný prostor pro vyjadřování vlastního názoru, argumentaci a diskusi, ne vždy však byl ze strany žáků efektivně využit. Komunikativní dovednosti žáků byly (až na výjimky některé dyslektické třídy) na velmi dobré úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice

V průběhu inspekce bylo hospitováno v sedmi hodinách matematiky. Týdenní časová dotace předmětu na 1. stupni odpovídá učebnímu plánu. Na 2. stupni je týdenní časová dotace v 6., 7. a 9. ročníku čtyři hodiny a v 8. ročníku je navýšena o jednu hodinu, tedy pět hodin. Minimální časová dotace předmětu podle učebnímu plánu je dodržena.

Výuka ve sledovaných hodinách byla zajištěna vyučujícími, kteří splňují podmínky OPZ. Pouze v jedné hodině na 1. stupni vyučovala učitelka s kvalifikací pro druhý stupeň ZŠ. Tato skutečnost neměla zásadní vliv na úroveň výuky.

Vyučující efektivně využívali v hodinách názorných tabelárních i trojrozměrných pomůcek, pracovních listů, karet s čísly, kalkulaček atd. Žáci měli potřebné učební učebnice, sbírky úloh a matematické tabulky, které byly v hodinách účelně používány. Didaktická technika využita nebyla.

Všichni vyučující měli zpracované tematické plány a výuka probíhala v souladu s učebními osnovami. Stanovené cíle jednotlivých hodin byly přiměřené věku žáků a respektovaly jejich individuální vzdělávací potřeby. Většina vyučujících však nedokázala žákům tento cíl přesně formulovat a zaměřovala ho s úvodní informací o organizaci hodiny. Žákům se specifickými poruchami učení věnovali vyučující zvýšenou pozornost, taktním způsobem je zapojovali do vyučovacího procesu a přispívali k jejich integraci do kolektivu třídy.

Motivace žáků vycházela z pozitivních interpersonálních vztahů, využívala zkušenosti žáků z běžného života a opírala se i o řadu příkladů z praxe. Promyšlená volba metod přispěla k vyvolání a udržení zájmů žáků o probírané učivo. V průběhu výuky si vyučující neustále ověřovali jak žáci chápou probírané učivo, upozorňovali je na vztahy mezi prvky probírané struktury a vedli žáky k systematickému myšlení. Zjištěné chyby byly využívány jako zpětná vazba ke zkvalitnění dalšího vyučovacího postupu. Ve sledovaných hodinách převažovalo pozitivní hodnocení, které přispívalo ke zvýšení sebedůvěry žáků. Hodnocení při zkoušení bylo zdůvodněné a objektivní.

Výklad nové látky navazoval na prověřené znalosti z minulých hodin. Množství nových informací bylo přiměřené věku a schopnostem žáků. Pokyny pro činnost byly jasné a srozumitelné. V některých hodinách však byly podávány doplňující informace a pokyny i v průběhu samostatné práce, což vedlo k rozptylování. V organizaci hodin se střídal frontální způsob výuky se samostatnou prací žáků.

V závěru většiny hodin nebyly jasné shrnuty nové poznatky a provedeno závěrečné hodnocení. Vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků nebylo využíváno.

Žáci v průběhu vyučování většinou respektovali dohodnutá pravidla jednání, komunikace byla založena na oboustranné důvěře, nežádoucí chování se v hodinách neobjevilo.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v zeměpisu a přírodovědných předmětech (vlastivěda, přírodověda) na prvním stupni ZŠ

Časové hodinové dotace jmenovaných předmětů jsou v souladu s učebními plány realizovaného vzdělávacího programu. Vyučující splňují požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost. Ke koordinaci výuky a její návaznosti v jednotlivých ročnících dochází v rámci jednání metodického sdružení a předmětové komise. Ve vzájemné kooperaci jsou zpracovány časově tematické plány, příprava žáků na zeměpisnou olympiádu a srovnávací testy v jednotlivých ročnících. Učitelé si pravidelně předávají informace ze vzdělávacích akcí.

Hospitované hodiny probíhaly v kmenových třídách. Vyučující měli připraveny potřebné pomůcky pro názornou demonstraci probíraného učiva (obrazové soubory, mapy), didaktická technika využita nebyla.

V navštívených hodinách byly vhodně a přiměřeně stanoveny cíle výuky, jejich konkretizace a míra naplňování byly realizovány na standardní úrovni. Zohledněna byla návaznost probíraného učiva na předcházející témata, dodržována byla věcná a odborná správnost.

Řízení výuky bylo účelné, vyučovací čas byl adekvátně naplňován. Zastoupení aktivních činností žáků na prvním stupni (možnost hledat, objevovat, používat vlastní postupy řešení) bylo na běžné úrovni. Zařazovány zde byly i relaxační chvílky. Míra motivace nebyla v navštívených hodinách stejná, téměř nulová byla v zeměpisu na druhém stupni, kde

převažoval frontální způsob výuky. Žákům byly zadávány úkoly skupinové práce, častá byla práce s učebnicí. Role vyučujícího jako organizátora i jako zdroje informací byla vyvážená. Zřejmý byl individuální přístup k žákům, úkoly byly pro většinu dětí dobře zvládnutelné. Aktivita a zájem žáků o výuku zejména na 2. stupni byl na průměrné úrovni, většina se však snažila plnit stanovené úkoly nebo se na nich alespoň v rámci týmové spolupráce podílet.

Vzájemná komunikace mezi učiteli a žáky byla oboustranně akceptována, stanovená pravidla byla dodržována. Možnost vyjádřit vlastní názor žáci využívali v dostatečné míře, zapojovali se do diskuse a vytvářeli tak prostor pro vlastní osobnostní a sociální rozvoj. Komunikativní dovednosti u jednotlivých žáků byly na rozdílné úrovni. Vyučující se však snažili upevňovat jejich sebedůvěru, sebeúctu, výchovu k toleranci a vzájemnému respektování. Zohledňovány byly individuální schopnosti žáků, byla využívána pochvala a ocenění pokroku, a to i u dětí s průměrným a slabým prospěchem. Hodnocení žáků učitelem bylo adekvátní a téměř vždy zdůvodněno.

Celkově jsou průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině výše jmenovaných přírodovědných předmětů hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Na způsobu a počtu hodnocení výsledků vzdělávání v jednotlivých předmětech a ročnících se vyučující dohodnou na počátku školního roku na jednáních metodických orgánů. Je stanoven obsah a rozsah čtvrtletních kontrolních prací z českého jazyka a matematiky, slohové práce a kontrolní diktáty na druhém stupni. Pravidelně jsou vyhodnocovány výsledky srovnávacích testů SCIO v 9. ročnících. Vedení školy provádí orientační srovnávací prověrky, které jsou připravovány ve spolupráci s metodickým sdružením nebo předmětovými komisemi. Kontrolou bylo zjištěno, že písemná dokumentace žáků je řádně vedena a vyučujícími pravidelně sledována. Učitelé zjišťují výsledky vzdělávání ústním zkoušením, psaním krátkých písemných prací a testů, zadáváním dlouhodobých úkolů (např. zpracování referátů z různých informačních zdrojů, shromažďování materiálů do soutěží, příprava na účast v různých olympiádách). Úspěšnost v soutěžích a v přijímacích řízeních na střední školy je pozitivní zpětnou vazbou pro další výchovně-vzdělávací činnost školy. Individuální vzdělávací programy pro žáky se speciálními potřebami vzdělávání jsou zpracovány včetně vlastních evaluačních nástrojů.

K projednávání výsledků vzdělávání dochází zejména na jednáních pedagogických rad a aktivu širšího vedení školy. Závěry z hodnocení, na kterém se také podílejí metodické orgány, jsou podkladem pro přijetí potřebných opatření. Výsledky vzdělávání v jednotlivých předmětech jsou průběžně porovnávány.

Průběh vzdělávání a výchovy je celkově hodnocen jako velmi dobrý.

TEMATICKÁ ZJIŠTĚNÍ

Sledování a hodnocení účinnosti prevence sociálně patologických jevů.

Škola se v dané oblasti řídí Metodickým pokynem ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení a Metodickým pokynem ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže.

Ve škole je ustanovena od počátku školního roku 2003/2004 nová metodička prevence. Vzhledem ke krátkému působení neabsolvovala ucelený systém vzdělávání v této oblasti; zatím se zúčastnila několika individuálních akcí v rámci dalšího vzdělávání pedagogických

pracovníků. Spolupracuje s vedením školy, třídními učiteli i celým učitelským sborem. Ve své funkci se začíná teprve orientovat.

K řešení dané problematiky využívá škola Minimální preventivní program, který byl velmi dobře zpracován na počátku školního roku 2002/2003 a vychází z analýzy této problematiky ve škole. V současné době nebyl aktualizován. Jsou zde jasně vytyčeny postupné cíle a konkrétní úkoly v jednotlivých oblastech. Tento dokument byl schválen vedením školy, projednán na pedagogické radě, přijat a realizován všemi zaměstnanci. Akce v něm uvedené mají jednak cyklický charakter se zaměřením na jednotlivé věkové skupiny žáků, nebo se jedná o jednorázové akce. Problematika prevence sociálně patologických jevů je zahrnuta i do učiva jednotlivých předmětů příslušných ročníků.

Rodiče jsou o této problematice informováni na úvodních třídních schůzkách. Někteří z nich se zapojují i do vedení zájmových útvarů. Celá problematika je také projednávána v rámci Unie rodičů. Škola spolupracuje s Policií ČR a odborem sociálních věcí Magistrátu Města Opavy. Nevyužívá však výrazněji nabídky dalších institucí, které se touto problematikou zabývají.

Součástí prevence je i využívání volného času žáků širokou nabídkou zájmových útvarů a velkým množstvím jednorázových akcí v průběhu školního roku. Škola se výrazně orientuje na sportovní aktivity.

Prostředí školy je bezpečné. Zjištěné přestupky jsou okamžitě řešeny a jsou vyvozována nápravná opatření.

V posledních dvou letech byly řešeny případy záškoláctví, kouření a vandalismu. Kontrolou povinné dokumentace bylo zjištěno, že škola se danou problematikou zabývá a aktivně vystupuje ve vyhledávání problémových žáků.

Ze zadaného dotazníku ve čtyřech třídách 5. – 9. ročníku vyplývá, že většina žáků chodí do školy ráda, rozumí si se spolužáky a má ve třídě kamarády. V případě, že se jim stane nehoda ve škole nebo je někdo šikanoval, vědí, na koho by se obrátili. Téměř 100 % žáků uvedlo, že jsou učiteli informováni o nebezpečí užívání drogových látek.

Škola se problematikou zabývá. Přijatý systém je účinný, vykazuje pouze dílčí nedostatky.

Informační gramotnost v roce 2003

Zjištění a závěry z tematické inspekce v rámci projektu SIPVZ P I a P II – Informační gramotnost v roce 2003 jsou uvedeny v protokolu a ve zvláštních tiskopisech určených pro tento druh inspekční činnosti.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Klima školy umožňuje všeobecný rozvoj žáků a plnohodnotné zapojení dětí s poruchami učení a chování do vyučovacího procesu. Nabídka tří až čtyř volitelných předmětů v 7. až 9. ročnících podporuje zájem dětí o výuku. Mezi volitelné předměty jsou zařazena cvičení z českého jazyka nebo matematiky, sportovní výchova, výtvarná výchova, výpočetní technika a přírodní vědy.

V rámci nepovinných předmětů mohou žáci navštěvovat sportovní výchovu, sborový zpěv nebo výuku astronomie. V době mimo vyučování mají děti možnost vyžití v široké škále zájmových kroužků, kde jsou zastoupeny kroužky jazykové (anglický a ruský jazyk), zaměřené umělecky (sborový zpěv, hra na zobcovou flétnu), sportovně a technicky (elektrotechnika, astronomie), práce s počítači a další.

Žáci školy se také pravidelně a úspěšně prezentují na veřejnosti, zúčastňují se olympiád v českém a anglickém jazyce, matematice a přírodovědných předmětech, matematických

soutěží (Pythagoriáda, Koumes, Klokan, Klokánek) a soutěže ZOO Ostrava. Není výjimkou, kdy žáci obsazují přední místa v regionálních kolech a často postupují i do kol celorepublikových. Velkých úspěchů v rámci reprezentace ČR dosahují chlapci v basketbalu. Škola je ve spolupráci s Domem dětí a mládeže v Opavě organizátorem různých okresních a krajských kol sportovních soutěží a turnajů. Na zviditelnění školy se podílí i pěvecký soubor Vánek, který se těší nadregionálním úspěchům. K prezentaci školy přispívají články v místním a regionálním tisku a školní časopis s názvem Školní noviny.

Úspěšná spolupráce a velmi dobré vztahy jsou se zástupci Basketbalového klubu Opava, Sokola Opava, Unie rodičů při ZŠ a s rodičovskou veřejností, o čemž svědčí společně pořádané akce pro děti. Pro školu přínosná a zajímavá je spolupráce s polským gymnáziem v Ratiboři a spolupráce škol v programu PHARE – Ekologický euroregion.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských čj. 16 289/03-21 ze dne 15. dubna 2003.
2. Zřizovací listina schválená usnesením zastupitelstva č. 674/27ZM ze dne 16. října 2002.
3. Výkaz o základní škole (podle stavu k 30. září 2003).
4. Organizace základní školy k 1. září 2003.
5. Organizační řád a provozní řád.
6. Vnitřní řád školy - školní rok 2003/2004.
7. Celoroční plán práce školy pro školní rok 2003/2004.
8. Třídni knihy, třídni výkazy, katalogové listy žáků všech ročníků (školní rok 2003/2004).
9. Písemné podklady řídicí, organizační a kontrolní činnosti vedení školy ve školním roce 2003/2004.
10. Časově tematické plány sledovaných předmětů.
11. Písemné žákovské práce ve sledovaných předmětech.
12. Kniha úrazů.
13. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2002/2003.
14. Dotazník „*Jaké to je být žákem této školy*“.

ZÁVĚR

Výuka sledovaných předmětů ve všech ročnících (kromě třídy II. B, kde vyučuje učitelka s kvalifikací pro MŠ) je zajištěna učiteli s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Příprava učitelů na výuku byla zodpovědná, metodické orgány ve škole koordinují tvorbu tematických plánů. Učební plán i osnovy jsou průběžně plněny. Vedení školy umožňuje pedagogům pravidelně se zúčastňovat vzdělávacích akcí v rámci DVPP.

Materiálně-technické zabezpečení výuky je v souhrnu na běžné úrovni. Učebny na 1. stupni jsou dostatečně velké, umožňují zařazování relaxačních činností (práce v kruhu a jiné aktivity). Zařízeny jsou novým žákovským nábytkem, učební prostředí je esteticky podnětné. Učebny 2. stupně jsou vybaveny starším, poměrně opotřebovaným školním nábytkem. Výuka probíhá v kmenových třídách, odborné učebny pro sledované předměty zřízeny nejsou. Počítačovou učebnu navštěvují žáci jak v průběhu výuky, tak i v rámci činnosti kroužků. Počet PC není dostačující, neumožňuje individuální práci. Žáci pracují

s ucelenými řadami učebnic. Vyučující mají k dispozici potřebné množství didaktických pomůcek.

Vyučovací čas v průběhu hospitací byl účelně využíván, metody a formy práce byly vhodně voleny. Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vypracovány individuální vzdělávací programy. Žáci sedmých až devátých ročníků mají dle svého zaměření možnost výběru ze tří až čtyř volitelných předmětů. Ve škole je pestrá nabídka zájmových kroužků (celkem 11). Prezentace školy na veřejnosti je bohatá, největší podíl na ní má basketbalová reprezentace. Vysoká je také úspěšnost žáků v regionálních i celorepublikových kolech různých soutěží a olympiád.

ZŠ v období od data konání poslední inspekce (7. – 9. prosinec 1999) až po současnost trvale vykazuje velmi dobré výsledky výchovně-vzdělávací činnosti.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Isabela Hobzová
Členové týmu	Mgr. Olga Grossmannová
	Mgr. Ivan Tuček

Další zaměstnanci ČŠI Blanka Benčíčová
Ing. Dalibor Vašák

V Opavě dne 16. dubna 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 3. května 2004

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Jiří Koflák

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Husova 17, 746 01 Opava. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Moravskoslezský kraj - KÚ odbor školství, mládeže a sportu 28. října 2002 702 18 Ostrava	2004-05-18	n5-1089/04-5113
Statutární město Opava Horní náměstí 69 746 26 Opava	2004-05-18	n5-1090/04-5113

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.